

Corruptie is een blinde vlek

Fraude en witwassen staan in de belangstelling, maar hoe kan het dat grote corruptieschandalen geen accountant hebben wakker geschud? Wanneer en hoe gaan we aan de bak om dat op te lossen?

Peter Schimmel

De taxateur betaalde tien jaar lang de helft van zijn ontvangen provisies aan de ceo van het verzekeringsconcern, voor wie hij alle waardebeoordelingen vastgoed verrichtte. Het ging om enkele tonnen per jaar. De ceo gaf dit trouw aan in zijn aangifte IB, als 'ontvangen steekpenningen'.

Een vooraanstaand industrieel concern onderhield een geldpotje in Zwitserland, waaruit ze jaarlijks voor ongeveer een miljoen gulden aan journalisten betaalde, om hen te laten zwijgen over ernstige, soms dodelijke ongelukken bij het concern.

Bovenstaande voorbeelden uit mijn praktijk werden ooit oké gevonden. Sinds 1984 heb ik ieder jaar ergens op de wereld wel zo'n kwestie onderzocht, waarbij een Nederlandse organisatie betrokken was. Er is inmiddels strengere wetgeving, nog los van een maatschappelijke moraal die zich heeft gewijzigd. Maar wat doet de accountant daarmee?

Accountant.nl, [april 2019](#): "Lagarde becijferde dat de kosten van omkoping alleen al neerkomen op meer dan 1,5 biljoen dollar, omgerekend meer dan 1.300 miljard euro. Dat betekent dat alle smeergeldaffaires bij elkaar opgeteld de economische groei in de wereld met zo'n 2 procent drukken."

Corruptie, waarbij iemand in een machtspositie deze misbruikt om zichzelf of anderen ongeoorloofde gunsten te verlenen, is van alle tijden. Corruptie is een van de belangrijkste oorzaken van ons klimaatprobleem, terreurdreiging, oorlog, armoede, *failed states*. Maar ook van de toewijzing van het WK Voetbal aan Qatar, de te hoge CO₂-uitstoot van auto's en de keuze van wapens en auto's bij de politie.

Iets alledaags: hoe verloopt de inkoop in de door u gecontroleerde huishoudingen, de werving en beoordeling van personeel, het relatiebeheer, de acquisitie van orders? Boekt de administratie alle uitgaven eigenlijk wel onder de juiste titel? Waarom wordt er een kas aangehouden, als er nooit per kas wordt betaald? Waarom staan er meer mensen op de payroll dan er in dienst zijn? Waarom worden er meer auto's geleased, dan aan personeelsleden ter beschikking staan?

Wat doet de accountant als vertrouwenspersoon van het maatschappelijke verkeer aan het corruptierisico? Als we de controlestandaarden bezien: niets. Als we het cursusaanbod voor accountants bezien: niets. Als we het rapport van de Commissie toekomst accountancysector lezen: het woord 'corruptie' komt eenmaal voor, wat betreft de niet-financiële informatie in het bestuursverslag. De NBA publiceerde in 2020 het voornemen te gaan bestuderen hoe witwassen en corruptie in de controlestandaard rond fraude op te nemen. Gaan we daar de wereld mee redden?

Hoe kan het dat corruptieschandalen als de bouwfraude, de vastgoedfraude, Vestia, Rochdale, SBM of VimpelCom geen accountant hebben wakker geschud? Zijn wij zo in slaap gesust dat we niet meer in staat zijn te beseffen dat wij een essentiële maatschappelijke taak verzuimen?

Hoe relevant ben je als beroep, als je één van de grootste risico's voor onze maatschappij niet in ogenschouw neemt? Positiever: wanneer en hoe gaan we aan de bak om deze uitdaging op te lossen?

Deel dit artikel

[Peter Schimmel](#) is eigenaar van [Deskundigonderzoek.nl](#). Hij was eerder onder meer als partner verbonden aan Grant Thornton.

GERELATEERD

NIEUWS | 18 januari 2021

Opnieuw celstraf voor Samsung-baas in omkopingszaak

Samsung-bestuurder Lee Jae-yong is in Zuid-Korea veroordeeld tot een gevangenisstraf van 2,5 jaar. Hij is schuldig bevonden aan omkoping en is onmiddellijk vastgezet,... →

CORRUPTIEBESTRIJDING | 02 december 2020

Nieuwe impulsen voor corruptiebestrijding

Dit najaar publiceerde het Openbaar Ministerie (OM) een aangescherpt vervolgingsbeleid en verschenen twee rapporten over evaluaties van de Nederlandse bestrijding... →

FRAUDE | 21 oktober 2020

Corruptiebestrijding: Zijn accountants onderdeel van de oplossing of van het probleem?

Wat is eigenlijk corruptie, hoe herken je het en wat kan de accountant vervolgens doen? Die vraag is niet altijd makkelijk te beantwoorden. De NBA en de FIOD willen... →

NIEUWS | 16 oktober 2020

'Nederland te laks in strijd tegen buitenlandse omkoping'

De grootste exporterende landen, waaronder Nederland, falen om bedrijven die betrokken zijn bij buitenlandse omkoping te straffen. →

NIEUWS | 01 oktober 2020

'KPMG zette justitie op spoor corruptie bij scheepsbouwer Royal IHC'

Accountantskantoor KPMG heeft een belangrijke rol gespeeld bij het blootleggen van mogelijke corruptie bij scheepsbouwer Royal IHC. →
